

Asia: VN/37151/2023

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain 20 a §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI TULOVEROLAIN 20 a §:n MUUTTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Yleistä

SVA kannattaa luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuloverolain 20 a §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi ("HE-luonnos") esitettyjä muutoksia sijoitusrahastojen ja erikoissijoitusrahastojen verotusta koskevaan sääntelyyn. Ehdotettujen muutosten on tarkoitus selkiyttää lainsäädäntöä ja saattaa säännöksen EU-oikeuden vaatimusten mukaiseksi. SVA esittää seuraavassa tarkempia huomioita HE-luonnoksessa ehdotettuihin sääntelymuutoksiin.

Verovapauden, käytännössä verovapauden tai läpivirtavuuden kriteeri

HE-luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastojen ja erikoissijoitusrahastojen verovapauden edellytyksiä Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön takia siten, ettei ulkomaisen rahaston verovapauden edellytyksenä olisi rahaston sopimusperusteisuus. Verovapauden edellytykseksi asetettaisiin kuitenkin se, että rahasto on rekisteröintivaltiossaan verovapaa, käytännössä verovapaa tai läpivirtaava.

HE-luonnoksen mukaan tuloverolakiin ja ylipäättään verolainsäädäntöön otettaisiin uudet käsitteet "käytännössä verovapaa" ja "läpivirtaava" määrittelemättä, mitä nämä käsitteet tarkoittavat.

Erityisesti käsite "käytännössä verovapaa" on hankala ja tulkinnanvarainen. HE-luonnoksen (s. 38) mukaan rinnastuvuutta arvioitaessa merkitystä olisi annettava sille, perustuisiko rahaston verokohtelu nimenomaisesti rahastoihin sovellettavaan erityissääntelyyn. HE-luonnoksessa olisi hyvä täsmentää, että kanta soveltuu myös "käytännössä verovapaa" -käsitteen tulkintaan, jonka taustalla vaikuttaa HE-luonnoksessa selostetut korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätökset KHO 2022:130 ja KHO 2025:52.

Tapauksessa KHO 2025:52 AB-muotoista rahastoa ei rinnastettu suomalaiseen verovapaaseen vaihtoehtorahastoon. Sinänsä yleiskielen merkityksessä rahasto oli "käytännössä verovapaa". HE-luonnoksen perusteella vaikuttaisi kuitenkin siltä, että AB-muotoista rahastoa ei pidettäisi TVL 20 a §:n tarkoittamalla tavalla "käytännössä verovapaana", sillä verovapaus ei perustu erityisesti rahastojen koskevaan verokohteluun vaan yleisiin Ruotsissa voimassa oleviin luovutusvoittoverovapaussäännöksiin. Esimerkki kuvastaa "käytännössä verovapaa" käsitteen tulkinnan ongelmia. HE-luonnokseen olisi hyvä lisätä enemmän esimerkkejä tulkinnanvaraisuuden minimoimiseksi. SVA toteaa myös sen, että siltä osin kun kysymyksessä on aito rahastorakenne ja rahastosijoitus, omaksuttu kanta on turhan tiukka.

HE-luonnoksen (s. 27) mukaan muiden kuin sopimusperusteisten rahastojen osalta esitys vastaa nykykäytäntöä, sillä Verohallinto edellyttää jo nyt rahastoilta selvitystä sen kotivaltion verokohtelusta ja arvioi verokohtelua yhtenä rinnastettavuuden kriteerinä. Sen sijaan HE-luonnoksessakin (s. 26) todetaan, että ehdotus voi joidenkin sopimusperusteisten rahastojen osalta johtaa siihen, että ne eivät voisi jatkossa saada tuloa Suomesta verovapaana. Muutos asettaa kaikille sopimusperusteisille rahastoille velvollisuuden selvittää verokohtelua rekisteröintivaltiossaan ja HE-luonnoksessa todetun mukaisesti se myös kiristää joidenkin sopimusperusteisten rahastojen verotusta. Hallituksen esityksessä ei ole riittävästi perusteltu, miksi tällaista verosäännösten kiristämistä pidetään tarpeellisenä. Sovellettava tiukennus ei ole omiaan edistämään ulkomaisten rahastojen sijoituksia Suomeen.

## Osuudenomistajien määrä

Tuloverolain 20 a §:ssä sijoitusrahaston verovapauden edellytykseksi on säädetty 30 osuudenomistajan vaatimus. Vaihtoehtorahastossa voi olla myös alle 30 osuudenomistajaa, jos rahasto jakaa vähintään 3/4 voitostaan, sen pääoma on vähintään 2 milj. euroa ja sijoittajat ovat ammattimaisia sijoittajia tai niihin rinnastettavia varakkaita yksityishenkilöitä. Säännöstä ei ole ehdotettu tältä osin muutettavaksi.

Sijoitusrahaston 30 osuudenomistajan vaatimus on turhan ehdoton ja saattaa rajata säännöksen soveltamisen ulkopuolelle myös aitoja yhteissijoitusjärjestelyjä, mikä ei ole nyt tehtävän muutoksen tavoitteen mukaista, tai johtaa tulevaisuudessa uusiin ristiriitoihin EU-oikeuden kanssa. Sen sijaan, että tiukasti lasketaan osuudenomistajien määrää, arvioinnin pitäisi ensisijaisesti perustua siihen, onko kyseessä aito yhteissijoitusjärjestely vai ei. Jos tällainen raja edelleen jätetään, olisi syytä

selvittää onko vastaavia muissa EU-maissa ja asettaa raja tasolle, joka ei rajaa muissa EU-maissa järjestettyä aitoa yhteissijoittamista säännöksen ulkopuolelle.

Lisäksi vaadittujen osuudenomistajien määrään tulisi laskea myös välilliset osuudenomistajat. Kuten HE-luonnoksessakin todetaan, rahastorakenteet ovat moninaisia. Rahastoa on pidettävä riittävän laajaomisteisena, jos rahaston tosiasialliset ja lopulliset osuudenomistajat omistavat osuutensa yhden tai muutaman välittömän osuudenomistajan kautta, kuten esim. Ruotsissa tietyt eläkevaroja hallinnoivat UCITS-rahastot on rakennettu. Mikäli asiasta ei oteta lakiin nimenomaista säännöstä, laskentatapa tulisi vähintäänkin vahvistaa hallituksen esityksen perusteluissa.

Helsingissä 16. päivänä syyskuuta 2026

Suomen Veroasiantuntijat ry

Marko Ojala

SVA:n hallituksen puheenjohtaja

Andreas Bussman

SVA:n hallituksen jäsen

Kankaanpää Jukka-Pekka  
Suomen Veroasiantuntijat ry